

Kronika obce Lisková - rok 2001

Investičná výstavba:

Obecné zastupiteľstvo od začiatku roka rokovalo o plánovaných investičných akciách na tento rok, ktoré boli zahrnuté v rozpočte obce. Konkurzne sa hľadali firmy, ktoré budú tieto akcie realizovať za najvýhodnejšie cenové relácie s prihliadnutím na kvalitu vykonaných prác.

Jednou z týchto akcií bola aj úprava koryta potoka / Chočského / v strede obce pri Družstevnom kultúrnom dome. Tento potok mal pod miestnou komunikáciou úzke a navyše lomené koryto, preto sa v jarňách mesiacoch alebo pri privalových vodách potok vylieval z koryta a zatápal obec. Úprava koryta tohto potoka si však vyžiadala preloženie Pomníka padlých v I. a II. svetovej vojne. Obecné zastupiteľstvo rokovalo o preložení pomníka a po viacerých zasadnutiach schválilo umiestniť ho do záhrady pred materskú školu. Preloženie pomníka bolo nevyhnutné aj kvôli sprehľadneniu križovatky a celkovej úpravy stredu obce. Nový pomník sa postavil z ludrovského travertínu / pôvodný kameň bol už zvetraný a rozpadával sa /. Zachoval sa pritom pôvodný, len trochu zmenšený tvar pomníka. Jeho výstavbou bol poverený p. Ján Vaško – kamenár z Lúčok, pri stavbe mu pomáhali pracovníci prijatí na verejnoprospešné práce. Na prestavbu bolo vynaložených 251 tisíc Sk. Nový pomník bol slávnostne odhalený pri oslavách 57. výročia Slovenského národného povstania 28. augusta aj za účasti genmjr. v.v. Karola Schwarcza z ÚR SZPB Bratislava. Po preložení pomníka sa pokračovalo v prácach pri prekládke koryta potoka. Akciu realizovala firma DEMKO Lisková v celkovej hodnote 891 tisíc Sk.

Zároveň sa začali realizovať ďalšie stavby. Jednou z nich bola výstavba viacúčelového športoviska v areáli základnej školy, nakoľko škola takýto areál nemala a na telesnú výchovu chodili na futbalové ihrisko. Práce realizovala firma IDOSS Lisková / Ing. Ľubomír Dvorský / a v prácach sa bude pokračovať aj na budúci rok. Hodnota diela je 900 tisíc Sk.

Začalo sa tiež so stavbou kanalizácie a plynofikácie v budove Športklubu. Tieto práce boli technicky aj finančne veľmi náročné z dôvodu tunelovacích prác a uloženia potrubia popod železničnú trať. Zemné práce vykonávala firma M - L – M Lisková, plynofikáciu firma TURGAS Ružomberok. V prácach sa bude pokračovať aj budúci rok. Akcia je v hodnote 370 tisíc Sk.

Obecný elektrikár p. Bartek posilnil osvetlenie detského ihriska.

Kultúrno spoločenské podujatia:

V januári prebehla zimná olympiáda detí a mládeže, ktorej hlavným organizátorom bolo Združenie saleziánskej mládeže v spolupráci s obecným úradom. Pre deti pripravili rôzne súťaže, ako jazda na sánkach, hod snehovou guľou, lyžovanie, súťaž v stavaní snehuliakov a iné.

17. februára sa uskutočnil II. ročník poľovníckeho plesu poriadaný miestnym poľovníckym združením. O tento ples je veľký záujem pre jeho dobrú úroveň, zúčastnilo sa ho 250 hostí, ktorí si zakúpili pozvánky.

Vo februári sa tiež uskutočnili karnevaly detí základnej a materskej školy poriadané

základnou a materskou školou..

25.2. sa v sále kultúrneho domu uskutočnil slávnostný koncert cirkevného mládežníckeho spevokolu Emanuel z Liskovej, ktorého sa zúčastnilo asi 300 divákov.

3.marca sa uskutočnil už III. ročník Veľkej ceny Vrchštálu – majstrovstiev v lyžovaní pre deti a mládež poriadaný lyžiarskym oddielom pri Obecnom športovom klube Lisková na lyžiarskom vleku v Turíku. Víťazom boli odovzdané ceny a odmenou pre všetkých bola dobrá lyžovačka.

18.marca obecný úrad usporiadal už tradičné posedenie s dôchodcami. V kultúrnom programe vystúpil folklórny súbor Radosť spod Salatína / p. Hulej /, ktorého program sa prítomným veľmi páčil. 430 dôchodcom boli na posedenie poslané osobné pozvánky, pre všetkých bolo pripravené občerstvenie a navyše jubilantom, ktorých bolo 175 boli dané poukážky v hodnote 100,-Sk na nákup podľa vlastného výberu v miestnych predajniach.

26. marca sa vynášala Muriena – slamená bábka - symbol zimy a smrti, aby už prišla jar a nový život. Takýmto spôsobom sa zachovávajú staré ľudové tradície. Murienu vynášali členky Jednoty dôchodcov, Červeného kríža a oddielu ZRTVŠ pri Obecnom športovom klube. Prešli s ňou so spevom celú obec , potom bábku zapálili a hodili do potoka.

27. marca Jednota dôchodcov pripravila pre občanov zdravotnícku prednášku o problematike správneho držania tela, na ktorej prednášala MUDr. Benková. Zdravotné prednášky pokračovali aj v apríli a to na tému zdravá výživa spojené s praktickými ukázkami.

8. apríla našu obec navštívil diecézny biskup Mons. František Tondra, ktorý na sv. omši požehnal bahniatka. Po skončení bohoslužieb diskutoval s mládežou o otázkach povolania a poslania mladého človeka na svete.

5. apríla sme si rozhlasovou reláciou pripomenuli 56. výročie oslobodenia našej obce.

V máji miestna organizácia Slovenského zväzu záhradkárov vyhlásila celoobecnú súťaž „O najkrajšiu záhradku“. Táto súťaž je už pravidelná a vyhodnotená bola začiatkom septembra. Tohtoroční výhercovia sú:

- 1.miesto: Ferdinand Švárný, č.d. 419
- 2.miesto: Imelda Nemčeková , č.d. 415
- 3.miesto: Anna Kubalová, č.d. 687

Výhercovia boli ocenení vecnými záhradkárskymi cenami a výsledky súťaže zverejnené miestnym rozhlasom.

Táto organizácia zároveň v mesiacoch marec – máj viedla krúžok mladých záhradkárov v spolupráci so základnou školou. Zúčastňovalo sa ho 28 žiakov.

5. mája obecný úrad v spolupráci so základnou školou usporiadal už V. ročník Behu oslobodenia. Podujatie začalo pietnym aktom položenia venca k Pomníku padlých a potom sa pokračovalo v pretekoch. Trať viedla po miestnych komunikáciách, bežalo sa podľa jednotlivých kategórií chlapci a dievčatá zvlášť od predškolákov až po dospelých. Víťazi prvých troch miest boli ocenení diplomami a cenami. Podujatie sa teší veľkej popularite a zúčastnilo sa ho asi 150 pretekárov.

13. mája si deti z materskej a základnej školy kultúrnym programom uctili svojich najdrahších – mamy, staré mamy pri príležitosti sviatku Dňa matiek. Slávnostná besiedka sa uskutočnila vo vyzdobenej sále kultúrneho domu a pripravený program mal vysokú umeleckú úroveň.

Prvé sv. prijímanie sa uskutočnilo v máji a pristúpilo k nemu 15 dievčat a 12 chlapcov.

31. mája sa v základnej škole uskutočnili oslavy Dňa detí.

Okrem iných rôznych programov Liptovské osvetové stredisko v spolupráci s obecným úradom pripravilo vedomostnú súťaž pod názvom „Ekovedník“, v ktorej súťažili žiaci 5. a 6. ročníka. Miestna organizácia Červeného kríža pripravila pre žiakov praktické ukážky z oblasti zdravotníctva a prvej pomoci. Knihovnička miestnej knižnice vyhodnotila čitateľskú súťaž „O najaktívnejšieho čitateľa“, ktorá bola vyhlásená v októbri minulého roka. Prví traja najaktívnejší čitatelia z každej triedy boli odmenení vecnými cenami.

1. júna materská škola zorganizovala pre deti výlet do ZOO v Bojniciach.

19. júna Združenie saleziánskej mládeže uskutočnilo poznávací autobusový zájazd pre deti a mládež z obce po Hornom Liptove.

20. júna miestna organizácia Slovenskej národnej strany zapálila Vatru zvrchovanosti.

21. júna sa 33 žiakov základnej školy spolu s členmi Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov zúčastnili poznávacieho zájazdu v múzeu SNP v Banskej Bystrici.

30. júna Združenie saleziánskej mládeže pripravilo pre deti a mládež už tradičnú „Bodku za školským rokom“ – rôzne športové súťaže a hry v prírode spojené s občerstvením – gulášom pre všetkých. Podujatie sa u detí teší veľkej obľube. Rovnako pre deti a mládež cez prázdniny uskutočnili turistický výlet do Roháčov a v dňoch 23. – 28. júla zorganizovali detský prázdninový tábor. Tieto podujatia sa uskutočnili v spolupráci s obecným úradom.

21. júla Jednota dôchodcov usporiadala zájazd zameraný na poznávanie kultúrnych a sakrálnych pamiatok v Levoči a na Spiši.

3. septembra sa začal nový školský rok. Do prvého ročníka nastúpilo 28 žiakov, základnú školu navštevuje celkovo 209 žiakov.

6. októbra sa uskutočnil turistický výlet pre deti a mládež do Vysokých Tatier.

7. októbra bola pre deti a mládež „Šarkaniáda“ - súťaž v púšťaní svojpomocne zhotovených šarkanov spojenú s vyhodnotením najoriginálnejšieho a najlietavejšieho šarkana.

V októbri knižnička miestnej knižnice pre žiakov základnej školy vyhlásila nový ročník čitateľskej súťaže „O najaktívnejšieho čitateľa“.

21. októbra v sále kultúrneho domu účinkoval divadelný súbor z Likavky a predstavil sa hrou - drámou Krvavá svadba. Predstavenie navštívilo asi 60 divákov.

28. októbra sa v sále kultúrneho domu uskutočnila diskotéka pre deti a mládež za účasti asi 150 prítomných.

20. decembra sa tiež v sále kultúrneho domu pre širokú verejnosť predstavili žiaci základnej školy s programom „ Pásmo vianočných zvykov a obyčají “. Svojim veľmi pekným a citlivým programom navodili prítomným v plnej sále už vianočnú atmosféru blížiacich sa sviatkov.

28. decembra bola pre deti pripravená prázdninová jazda po obci na saniach ťahanými koňmi.

Už od polovice roka sa začalo s prípravami na oslavy 750. výročia prvej písomnej zmienky, ktoré obec oslávi na budúci rok a to zvolením prípravného výboru v zložení: Tibor Kubala – starosta obce, Janka Tomková, Edita Forgáčová, Ľudmila Muriňová, Jozef Čapčík, Mgr. Miloslav Slimák, Adalbert Lubelec, Ing. Miloš Lesák, Mgr. Katarína Nemčeková – riaditeľka základnej školy, Antónia Hamacková – riaditeľka materskej školy. Prípravný výbor mal za úlohu zostaviť plán podujatí v rámci osláv, časový harmonogram a vlastne celý priebeh osláv – takzvaný scenár. Výbor viackrát zasadal a o svojej práci informoval obecné zastupiteľstvo.

Zároveň starosta obce Tibor Kubala dal heraldickej komisii vypracovať návrh erbu obce.

Návrh bol obecným zastupiteľstvom schválený 27.novembra a následne zapísaný do Heraldického registra SR pod signatúrou L – 130 / 2000.

Erb obce: na zelenej pažiti v modrom poli je strieborný kostolík so zlatou strechou, zlatým krížom a vežičkou so zlatou cibulovitou strechou zakončenou zlatým dvojitým krížom.

Vpravo vedľa kostolíka je strieborná silueta lemeša s rovnakou výškou ako veža kostolíka.

V tomto roku v obci pracovali nasledovné spoločenské organizácie a združenia

1. Obecný športový klub: má 8 oddielov a spolu 204 členov:

- Futbalový – predsedom je p. Jozef Demko
- Šachový – predseda je p. Ladislav Demko
- Stolnotenisový – predseda je p. Emil Šeffler
- Lyžiarsky – predseda je p. Pavol Mojš
- Volejbalový – predseda je p. Jozef Marušiak
- Kynologický – predseda je p. Jozef Bukový
- ZRTV

2. Jednota dôchodcov Slovenska , má 100 členov, predsedníčka je p. Elena Lukáčová

3.Červený kríž, má 60 členov, predsedníčkou je p. Irena Praženicová

4. DOMKA – združenie saleziánskej mládeže, má 90 členov, predseda je Ing. Miloš Lesák

5. Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, má 28 členov, predsedom je Miroslav Hrnčiar

6. Slovenský zväz záhradkárov, má 46 členov, predsedom je p. Jaroslav Dvorský

7. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov, má 20 členov, predseda je p. Jozef Čapčík.

Družba s mestom Kravaře /Česká republika/ a mestom Wožniki /Poľská republika/:

Aj tento rok pokračovala vzájomná spolupráca s družobnými mestami Kravaře a Wožniki.

2. – 3. marca prišli zástupcovia mestského úradu Wožniki s ponukou ich základnej školy na nadviazanie družby v V. ročníkoch oboch základných škôl a zároveň týchto žiakov pozvali na návštevu do rodín. Pozvanie škola prijala, ale pre nízky počet záujemcov sa zájazd neuskutočnil.

22. – 23. júna prišli na návštevu do základnej školy žiaci základných škôl z Wožnik a Kravař. Ubytovaní boli v triedach základnej školy. Po spoločnom zoznámení sa konala na školskom dvore diskotéka s kultúrnym programom, hostia sa mohli previesť na koni p. Milana Kubalu. Na druhý deň išli na spoločný výlet na Vlkolínec a kúpať sa do Bešeňovej.

30. júna až 1. júla sa zástupcovia poslancov obecného zastupiteľstva, obecného úradu a občanov obce v celkovom počte 27 zúčastnili návštevy vo Wožnikách. Pozvanie bolo pri príležitosti 70. rokov tamajšieho futbalového klubu. Prvý deň návštevy hostitelia pripravili zájazd do Jasnej Gory pri Czenstochowej – je to svetoznáme pútnické miesto. Na druhý deň sa konali futbalové turnaje pri príležitosti výročia klubu. Naše mužstvo – aj keď „neprofesionálne“ na tomto turnaji vybojovalo krásne III. miesto, hoci sa hralo za hustého dažďa.

5. – 6. októbra našu obec navštívili 5 zástupcovia Kravař a 35 z Wožnik. Zástupcovia obecného úradu im pripravili výlet na Štrbské pleso a na vrch Solisko. Počasie prialo, hoci na vrchole Soliska bola hustá hmla a tým slabá viditeľnosť okolia. Po výlete sa hostia už tešili na kúpanie v Bešeňovej.

Rôzne udalosti v obci počas roka:

Ako každoročne, aj teraz na komín materskej školy 28. marca priletel a hniezdil párik bociana bieleho a vyviedol 2 mláďatá. Bociany už patria neodmysliteľne k obci a ich odlet 25. augusta signalizoval už blížiacu sa jeseň.

20. apríla pri príležitosti Dňa Zeme bolo miestnym rozhlasom vyhlásené jarne skrášľovanie obce. V obci boli rozmiestnené veľkoplošné kontajnery na odpad zo záhrad, vykonal sa zber textilu a plastov.

Rovnako aj v jesennom období – v októbri boli rozmiestnené tieto kontajnery na odpad zo záhrad.

V tomto roku obec zamestnala 27 občanov evidovaných na úrade práce na verejnoprospešné práce v obci. Pracovníci vykonávali celkovú úpravu obce a okolia, úpravu ihrísk, cintorína, čistili potoky v obci, opravovali vybavenie detského ihriska, pomáhali pri prestavbe pomníka a mnohých iných aj stavebných prácach.

V apríli po prudkých búrkach sa po povolení Okresného úradu – odboru životného prostredia pristúpilo k výrubu 20 topoľov čiernych z okolia areálu športklubu. Nakoľko tieto stromy už boli staré, lámali sa im konáre a tým ohrozovali občanov. Následne sa previedla náhradná výsadba a to 20 stromkov duglasky tisolistej v kombinácii s lipou / podľa určenia Okresného úradu – odboru životného prostredia /.

Koncom roka bol na obecné zastupiteľstvo na schválenie predložený návrh názvov ulíc.

Následne boli obecným zastupiteľstvom schválené nasledovné názvy ulíc:

- Ulica Vavra Šrobára – ulica od cintorína po križovatku pri Družstevnom kultúrnom dome
- Tatranská ulica – ulica od Družstevného kultúrneho domu nahor smerom na Liptovskú Teplú po koniec obce
- Pribinova ulica - ulica od križovatky Tatranskej ulice po Železničnú stanicu - po trať
- Ulica pod Chočom - ulica od materskej školy smerom k základnej škole na koniec ulice
- Ulica do Jamníka - ulica od Obchodného domu Jednoty smerom k Poľnohospodárskemu Družstvo a ďalej
- Ulica za majerom - ulica od domu p. Allmanovej k bytovkám Vyšné Záhumnie - ulica od domu č.515 - / p. Gulej / po č. 549 / p. Lauko Vladimír /
- Nižné Záhumnie - od požiarnej zbrojnice po dom č.634 / p. Šiška T./
- Ulica pod stráňou - od č.676 / p. Tomka V1. / po č. 718 / p. Pudiš V1. /
- Na kalváriu - spojovacia ulica pri detskom ihrisku od domu č. 607 / p. Karlík A. / smerom k stráni
- Staničná ulica – ulica od železničnej stanice pozdĺž trate smerom k cintorínu
- Železničná ulica – za železničnou traťou od domu č. 723 / p. Nemček / po dom č. 779 / p. Camber V1./ vrátane Športklubu
- Trávniky – ulica popri železničnej trati od Pribinovej ulice smerom na Lipt. Teplú
- Krivý kút – ulica od domu č. 846 / p. Rezník / po č. 857 – 8 / p. Malý, Mrva /– obidve strany
- Poľná - ulica od č. 867 / p. Omasta D. / po dom č. 885 / p. Serdel / - obidve strany.

Z rozpočtu obce boli pre spoločenské organizácie a združenia v obci poskytnuté finančné príspevky na ich činnosť v celkovej výške 350 tisíc Sk.

Príspevky boli organizáciám a združeniam vyplatené podľa prehľadu ich činností za uplynulé obdobie a podľa plánu práce na tento rok.

Pre cirkvi a náboženské spoločenstvá boli z rozpočtu obce vyplatené príspevky nasledovne:

- pre katolícku cirkev: 30 tisíc Sk
- pre evanjelickú cirkev: 30 tisíc Sk / táto suma bola aj kvôli budovaniu modlitebne v priestoroch starej evanjelickej školy /.

Rovnako z rozpočtu obce boli na projekty podané v kapitole **Program ochrany a podpory detí a mládeže** poskytnuté finančné prostriedky vo výške 42 tisíc Sk. V rámci tohto programu spoločenské organizácie a združenia v obci pripravujú rozličné programy

pre všetky deti

19. apríla bol vandalmi vyvalený kríž na Prednom Choči a následne 23. apríla vandali povylamovali hliníkové kríže na hrobch na miestnom cintoríne.

17. a 18. novembra / za pekného počasia / občania obce najmä z radov mládežníkov postavili nový kríž na Prednom Choči. Vyhotovený je z nerezového materialu jeho výška je 9 metrov, rozpätie je 3 metre.

9. augusta študenti z našej obce: Michal Lupták, Marek Kubík, Roman Štrbina, Marek Madliak a Vladimír Saro svojou duchaprítomnosťou, odhodlanosťou a odvahou pomohli zachrániť život trom Trnavčanom splavujúcim Váh v mieste „Jamborov prah“ v gumenom člne. Najprv im hodili lano na zachytenie, po neúspechu sami skočili do vody zachrániť topiacich sa. Neskôr prišli na pomoc požiarnici, avšak hlavná zásluha na záchrane patrí chlapcom. Neoficiálne bol ich čin pomenovaný humanitným činom Liptova roku 2001.

Matrika:

K 1. januáru 2001 mala obec 2130 obyvateľov

K 31. decembru 2001 mala obec 2111 obyvateľov

V priebehu roka sa narodilo: 10 detí / 4 chlapci a 6 dievčat /

Zomrelo: 25 občanov / 9 mužov, 16 žien /